Ціна номера 30 коп. Індекс 74393

ISSN 0132-4462

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Діду, ти не знаєш, куди дружина пляшку сховала!

Мал. В. ГОНЧАРОВА

ТЕРМІНОВИЙ РЕМОНТ ВЗУТТЯ

— Зайдіть у наступному році.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Не дивіться, що вона гола, зате яка міцна!

Мал. В. СОЛОНЬКА

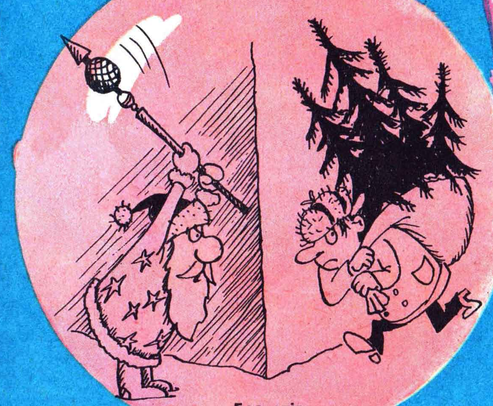

Без слів.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Щасливої тобі дороги.

№24 ГРУДЕНЬ 1984

ПЕРЕЦЬ

У ВІК СИНТЕТИКИ.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

В цеху у нас ялинонька,
В цеху вона зросла...

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

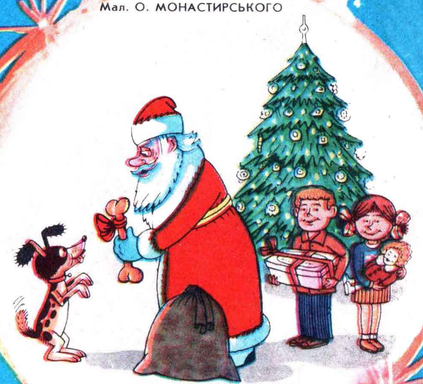

— І тобі, песику, подарунок.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— У-у-у, злодіяки прокляті!

Мал. А. БОРДУНІСА

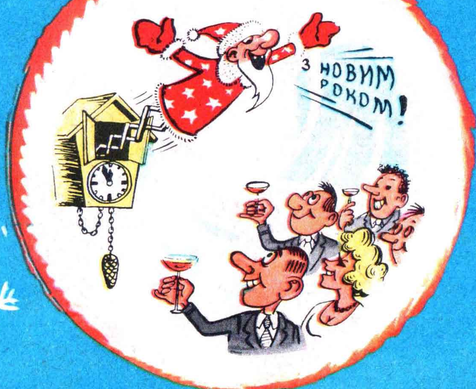

СЕРДЕЧНЕ ПЕРЧАНСЬКЕ НОВОРІЧНЕ ПРИВІТАННЯ СВОЇМ ЧИТАЧАМ

Сію, сію та посіваю,
Із Новим Роком поздоровляю!

Й од серця Перця, читацький люде,
При цьому хочу таке сказати:
Хай він для тебе удатним буде,
Все тільки добре несе до хати.

Хай щастя-долі у ньому стане
Читацькій чесній усій родині.
А все негоже, усе погане
Йде за водою к лихій годині.

А ще кажу я при цім вітанні:
Хай край наш повнять хороші вісті,
Щоб п'ятирічки цей рік останній
Був по здобутках на першім місці!

Щоб все у ньому було чудово:
Як щось задумане,— то путяще,
Як слово мовлене,— мудре слово,
Як діло зроблено,— то найкраще!

Щоб нива — чиста та колосиста!..
І, зрозуміло само собою,
Щоб совість в кожного була чиста
І чисте небо над головою!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Оберігай його, як зіницю ока.

ЧОЛОВІЧА РОЗМОВА

УСМІШКА

Дружини залишились за столом обговорювати проблеми моди на весняно-літній період, а чоловіки вийшли у коридор покурити...

— Що не кажіть, хлопці, — переконував усіх Микола,— а кращу за мою не знайдеш! Очей не відірвеш. Стрункa, висока.

— Ну, це як сказати, — заперечив Сергій. — Краще маленька та гарненька. Як моя. Вона у хаті затишок створює.

— А в мене — сибірячка, — скромно, але з гідністю промовив Петро. — Не вередлива і в той же час гордовита. Я її ні на яку іншу не проміняю.

— Ну, про що можуть розмовляти справжні чоловіки у своєму колі? Звичайно, про нас, жінок, — подала голос Марина, крадькома підійшовши до чоловіків.

— Чому про жінок?! — обурилися усі. — Ми про ялинки говоримо!

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Стояв собі магазин. І раптом узяв та й згорів. Разом із товарами на кілька десятків тисяч карбованців. Невдовзі ще один магазин запалахкотів. Цього разу — господарчих товарів. А за ним — магазин «Меблі», «Техніка»... Розводили руками працівники Жидачівської райспоживспілки, але, міркували, не тільки у нас таке коїться. Он у Сколі теж магазин згорів, і у Миколаєві... А те, що представники державного пожежного нагляду без кінця кажуть, що ми не вживаємо протипожежних заходів, так це служба в них така — говорити. Про це й розповідалося у № 12 журналу, у фейлетоні «Боротьба — аж палахкотить!..»

Після виступу Перця заступник голови правління Укоопспілки М. С. Тимчина повідомив, що критика у фейлетоні — справедлива. Матеріали розглянуто на розширених нарадах правлінь Жидачівської та Миколаївської райспоживспілок і Львівської облспоживспілки.

За халатність, порушення правил протипожежного захисту об'єктів голові Миколаївської райспоживспілки Дащуку В. А., головному бухгалтерові Михайшину С. Т., начальникові планового відділу Савчуку М. П. оголошено суворі догани. Завідуючих магазинами райспоживспілки Лозяк Б. В., Швеця С. М. з їхніх посад звільнено.

Завідуючим магазинами Жидачівської райспоживспілки Снігуру В. М. та Кріль Я. М. оголошено суворі догани.

(Закінчення загадкової історії зникнення і пошуків мантії Клубу губителів природи)

Як ви, шановні читачі, пам'ятаєте, на останньому засіданні Клубу інспектор в особливо важливих справах В. П. Сіпало запропонував оголосити: «Мантію знайдено!» Потім він кулею вискочив із залу, пообіцявши про подробиці розповісти на наступному зібранні.

І ось настав той урочистий день. Надворі ще тільки сіріло, а в приміщенні Клубу вже не вистачало місць. Губителі юрмилися у проходах, тулилися на підвіконнях.

У перших рядах сиділи керівники Снігурівського консервного заводу Миколаївської області, який постійно забруднює річку Інгулець неочищеними водами, колгоспу імені Чкалова Тальнівського району Черкаської області, нечистоти з ферм якого течуть у Гірський Тікич, Хотинського виноробного заводу Чернівецької області, який зливає брудні стоки у Дністер. Деякі губителі навіть ночували у залі, щоб ніхто не зайняв їхніх місць.

— Нарешті і ми зможемо одягнути мантію Клубу губителів природи,— гордо випинали вони груди. — Дочекалися! Цікаво, який, все-таки, негідник поцупив її? Добра б йому не було!

Версії висувалися найневірогідніші. Губителі сперечалися, билися об заклад, лаялися, вибачалися... Так минула година, друга, а засідання не розпочиналося.

— Де Сіпало? Ви не бачили інспектора? — нарешті покотилося по рядах. — Невже він вирішив покепкувати з нас?!

Коли обурення губителів почало супроводжуватися тупотом і свистом, у президії з'явився бліда і худий чоловік, у якому було важко впізнати їхнього інспектора.

У залі запанувала мертва тиша.

— Шановні! — жалібно промовив В. П. Сіпало. — Я глибоко вибачаюся, але мантії... мантії мені знайти не вдалося.

— Як?! — вибухнули губителі, аж шибки задзеленчали.

— Розумієте, на попередньому засіданні мені до рук потрапили ось ці листи,— продовжив інспектор, коли головуючому вдалося вгамувати присутніх. — І тоді я подумав: мантію знайдено! Погляньте на фотографію. На березі обвідного каналу, що біля міста Ровно, звалище різних плит, колон, залізобетонних конструкцій, будівельного сміття. «Для чого це звалище? — аналізував я. — Щоб прикрасити краєвид? Ні, так краєвидів не прикрашають. Не інакше, як під цими плитами і сховано нашу мантію... Та коли я прибув у Ровно, моє припущення лопнуло, як мильна булька. Виявилося, що то Ровенський завод залізобетонних конструкцій із надміцних бетонів, управління виробничо-технічної комплектації комбінату «Ровнопромбуд», завод тракторних запчастин на прилеглих до їхніх підприємств територіях влаштували такий смітник, щоб не возити своє сміття на спеціально відведені для цього місця... Тоді я перечитав іншого листа і поїхав у Софіївський район Дніпропетровської області. Тут у колгоспах імені Леніна і «Росія» так розорюють балки і береги, що грудки чорнозему з-під плуга аж у воду летять. «Для чого розорюють? — знову прикинув я собі. — Щоб зібрати на цих площах високі врожаї? Так тут тільки бур'яни чомусь ростуть. А що, коли приорали на березі нашу мантію?» І я почав копати. Перекопав не один гектар, аж поки мене не прогнали звідтіля місцеві природолюби. «Після тих оранок,— кажуть,— і так чорнозем змивається у річку Саксагань, замулює русло... Тепер ще ви тут риєтеся...»

Здавалося, я пішов по хибному сліду. Але, шановні, моїми діями спочатку керувала логіка і тільки логіка. От скажіть, який смисл розорювати схили у колгоспі імені Димитрова Овруцького району Житомирської області? А їх розорюють, незважаючи на попередження працівників обласного управління сільського господарства. І тільки тепер я все зрозумів. Я мислив як не губитель. Але коли подивитися на ці факти очима губителя природи, то хіба не любо милуватися, як ерозія зруйнувала грунти, як замулюється чорноземом річка. «Тільки з цією метою ми розорюємо прибережні смуги у заплаві річки Бахмутки!» — радісно повідомили мені голови колгоспів імені Ілліча та «Шлях до комунізму» В. В. Капля та В. І. Голоперов, коли я прибув до Артемівського району Донецької області.

— Нові кандидати до нашого Клубу — це прекрасно, але де ж мантія?! — загукали губителі.

— А ось цього я тепер сказати не можу,— розвів руками В. П. Сіпало і повільно опустився на стілець.

Невідомо, як би розгорталися події далі, коли б у цей момент не залунали радісні голоси:

— Ура! Знайшли!! Мантію знайшли!

То повернулася група губителів, яким було доручено у приміському лісі зрубати ялинку для новорічного свята.

— Де вона?!! — попідскакували усі зі своїх місць.

— Ось! — високо підняв над головою пакунок завгосп Клубу Мефодій, пробиваючись до президії.

А через кілька хвилин він зі сльозами радості на очах розповідав:

— Виїхали ми на околицю міста і зупинилися, щоб перекурити. Коли бачимо: на городі біля невеличкого будиночка — мантія. На вітрі розвівається. Ми очам своїм не повірили. Аж цигарки з рук повипускали від несподіванки. Придивилися, точно — мантія. Ми до неї. Тільки висмикнули із землі палицю, на якій вона висіла, коли за спинами — вереск:

— Грабують!

Оглянулися, а то розгнівана Марківна до нас чимчикує. Колишня наша прибиральниця, котру ми кілька місяців тому на пенсію провели.

— А... Це ви,— знітилася вона, впізнавши нас.

— Звідки у вас це? — показуємо ми на мантію.

— Так це, я коли на пенсію йшла, то взяла. Дивлюся, висить у кутку без діла. А в мене на городі горобці щороку сонях видзьобують. Опудала кращого ж і не знайти. І допомогло. Птахи навіть до сусідніх городів не підлітали. Гарне опудало...

— Та яке ж це опудало?! Дорогоцінна мантія це! Ми в пошуках її вже з ніг збилися, а ви нею горобців лякаєте. Язик повертається таке казати...

Одне слово, забрали ми мантію. Ось вона!

У решти губителів теж заблищали очі.

А коли вляглися емоції, було вирішено, що цього разу свого Діда Мороза члени Клубу одягнуть не в кожуха, а в мантію. Для охорони запропонували виділити десяток найміцніших губителів, переодягнених у костюми Снігуроньок.

Веселішого Нового року, ніж цей, у Клубі губителів природи ще не було.

Звіт про засідання Клубу до друку підготував
М. ПРУДНИК.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Що, ранувато прийшов!
— Ні, пізно.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

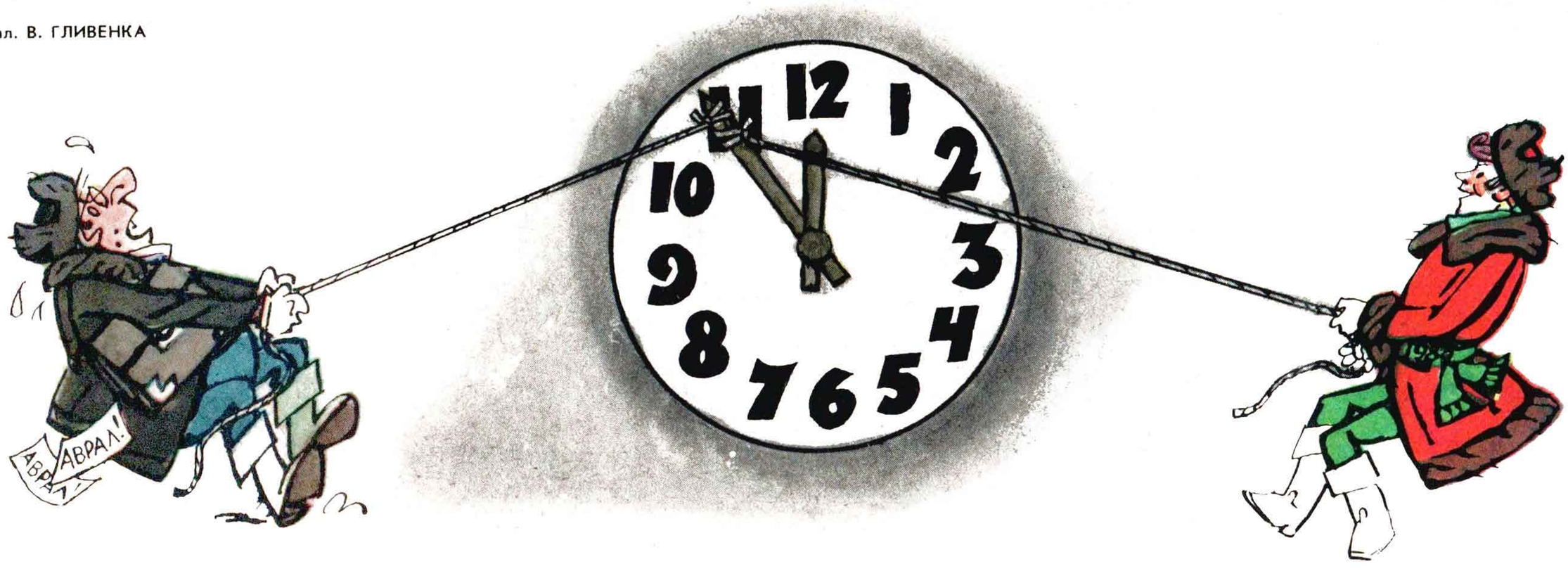

Передноворічна ніч авральника.

НЕЕКОНОМНА ЕКОНОМІКА

НЕДОКОРЕГОВАНЕ ЩАСТЯ

Як не прикро, але для повного щастя завжди чогось не вистачає. Якоїсь крапелиночки.

Не вистачало її й керівникам Сніжнянського заводу керамзитового гравію, що на Донеччині. Власне, у далекому 1974 році, коли відгриміла мідь духового оркестру, відзвучали палкі слова на честь відкриття цього дітища будівельної промисловості та було перерізано символічну стрічку на ще не існуючих заводських воротах, всі були щасливі. Подумати тільки: завод ось-ось почне давати по 200 тисяч кубічних метрів керамзиту щорічно!

І заводчани, як кажуть, взяли з копита вскач. Завертілися печі, загурчали екскаватори, бульдозери та трактори, видовбуючи з кар'єру сировину у вигляді сланцю, заторохкотіли спеціальні млини, дроб'ячи той сланець. Коротше, типовий завод, за абсолютно типовим проектом, з деякими, правда, досить суттєвими корективами проектантів місцевого інституту «Дондіпрошахт», пішов рішуче у наступ на спущений зверху цілком типовий план.

І щастя вже було майже в кишені, коли б не сланець. Хтось, роблячи аналіз, проляпав вухами. І клята сировина виявилась зовсім не типовою. Міцнішою за крицю, твердішою за граніт. Усі надії на виконання плану в одну мить луснули, як мильна булька. Державний план 1975 року завод сяк-так спромігся витягти на 30 відсотків. Якщо ж іще трохи заглибитись у ті відсотки, то й вони мають свої тонкощі. Марка того керамзитового гравію була дещо не тією, про яку всі мріяли. Гравій був важким і майже не пористим. Виходило — треба негайно щось діяти. Кинулися до Міністерства будівництва підприємств важкої індустрії УРСР.

— Варіант тут єдиний, — прорекли звідти. — Треба швиденько вносити корективи.

Для цього діла терміново були запрошені фахівці з НДІ керамзиту, що у місті Куйбишеві. Після численних аналізів, проб та експериментів науковці оголосили:

— Потужність заводу має бути не 200, а 134 тисячі кубічних метрів на рік!

— Оце вже діло! — зраділи всі причетні до заводу спеціалісти. — Оце вже реальний рубіж. Шуруйте, хлопці!

І хлопці зашурували. У відповідь на зменшення плану вони відшукали десь надто глибоко приховані резерви і видали на-гора... аж 60 з куцим хвостиком тисяч кубометрів керамзиту. У такому ж дусі спрацювали і в наступному 1977 році.

— Еге! — невдоволено присвиснули у міністерстві та в республіканському промисловому об'єднанні «Укрважбудіндустрія», яке очолює Григорій Натанович Гейман. — Так діло не піде...

Дебати розгорілися з новою силою. Тривати б їм і по сьогодні, якби хтось в об'єднанні, а то, може, й у міністерстві, не підкинув геніальної пропозиції:

— А чому це, власне, — просто завод? Куди краще і солідніше звучатиме: «дослідно-експериментальний завод».

У цьому тексті ховався свій, вельми суттєвий для любителів повного щастя, підтекст. Оскільки «дослідний» та ще й «експериментальний», то сам бог велів зменшити план принаймні вдвічі. І з 1981 року проектну потужність вирішено було вважати не 134, а 67 тисяч кубічних метрів.

— І то — повторюємо — проектна, — хутенько внесли свої корективи в «Укрважбудіндустрії». — А ми на 1981 заплануємо заводу тільки 41 тисячу...

І понад широкими донецькими степами, поміж темними курганами, добряче обпаленими сонцем, нарешті пролунав бадьорий, сповнений щастя голос директора заводу Володимира Валентиновича Терьохіна:

— Є! Є план! Навіть з перевиконанням!

Щастю не було меж. І то пусте, що самого керамзиту, як кіт наплакав, що важкий він і марки не ті. Зате цифра тепер цілком справна. В. Терьохін — до речі, вже сьомий із славної плеяди директорів на керамзитовому заводі — аж світився від радості. Його, як і багатьох інших, мало хвилювали такі дрібниці, як дощенту зношені екскаватори та потужний бульдозер вартістю мало не 60 тисяч карбованців, який, між іншим, одного прекрасного дня спалахнув яскравим полум'ям і наказав довго жити. Забутий богом і заводчанами водовід технічної води також ні у кого не викликав ніяких емоцій, хоча він і обійшовся державі у кілька десятків тисяч карбованців. Водовід іржавів, псувався і переходив у розряд так званих зношених споруд. Аби не псувати собі і людям нерви, Володимир Валентинович просто списав його з балансу заводу, і всі відразу забули про ті нещасні тисячі. Та й навіщо пам'ятати? Хто ж собі ворог? На той час щастя переповнювало всіх.

— Тепер діло піде, — задоволено потираючи руки, підсумував сам Григорій Натанович Гейман. — З таким планом можна жити.

На жаль, радість була передчасною. Навіть мініплани наступних років, включаючи й 1984-й, було успішно завалено.

Тоді вже не витримали нерви у всіх. Різних рангів перевіряючі посунули до невеличкого міста Сніжного. Дивились на унікальний завод і з тилу, і з фронту, міряли його вздовж і впоперек. Деякі спеціалісти копирсалися у купах так званого керамзитового гравію, зазирали в печі та уважно прислухалися до гуркоту млинів.

— Може, закрити його к бісу... — хитаючи головами, пропонував дехто. — І клопотів відразу позбудемося.

У такої прекрасної ідеї, кажуть, знайшлося немало прибічників. Заважало тільки маленьке «але». Десять років тому на спорудження цього підприємства було вгачено 3 мільйони карбованців. Та й дефіцитний керамзит конче потрібен будовам! А тут іще й донецькі науковці давно вже розробили цілий комплекс заходів, аби завод таки почав пристойно працювати. Сланець, мовляв, сланцем, а ще можна той керамзит робити з відходів металургійних заводів та вугільних шахт.

— Воно-то можна... — невпевнено протягли в міністерстві. — Але...

— Але ж це знову клопоти, нерви, хвилювання! — гаряче підхопили в республіканському об'єднанні. — Чи варто?..

Правильно. Не варто! Бо хіба можуть зрівнятися якихось три мільйони пущених за вітром державних карбованців з таким неоціненним скарбом, як власні нерви?!

І. ЛАГОЗА,
спец. кор. Перця.

Донецька область.

Мал. А. АНДРЕЄВА

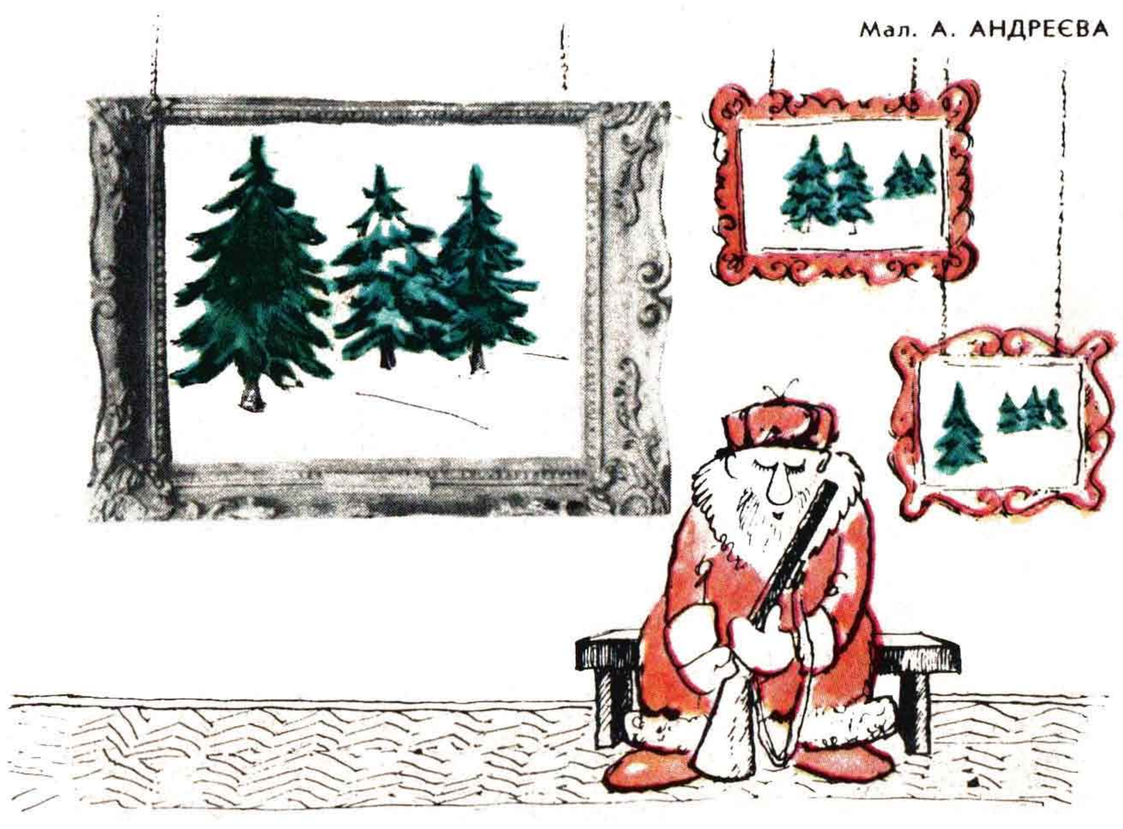

Без слів.

ОХ, ЦЕ НЕДО!

Недо... Що воно за п т и ц я,
Що до слів так прилипа?
Як зуміє приліпиться,
Не слова вже, а — ганьба!
Напаскудить — в нього кредо.
Ох і капосне це Недо!

Там, дивися, через Недо
НЕДОвиконаний план,
У їдальнях — теж не з медом:
НЕДОвкладення в казан.
Зло накоїть — в нього кредо.
Ну й підступне оте Недо!

Через нього — НЕДОробки,
НЕДОстачі і т. д.
Недо гульк — скачи хоч гопки,
Неодмінно підведе!
Бо паскудить — в нього кредо.
Ох, яке живуче Недо!

Недо йде в універмаги,
В «Продтовари», вшир і вглиб:
НЕДОмірки, НЕДОваги,
НЕДОвипечений хліб...
Зло чинити — в нього кредо.
Ну й шкодливе ж, справді, Недо!

Як творець із Недо в парі, —
НЕДОвершений і твір.
Недо в полі — на гектарі
П'ять центнерів НЕДОбір.
Скрізь нашкодить — в нього кредо.
Ох, яке ж паскудне Недо!

Увійти у Новоріччя
Недо пнеться і собі,
Та хіба ж воно нам личить
У труді, у боротьбі!
В Новім році — НАШЕ кредо:
У три вирви гнати Недо!

Валентин ЛАГОДА.

ХІД КОНЕМ

ГУМОРЕСКА

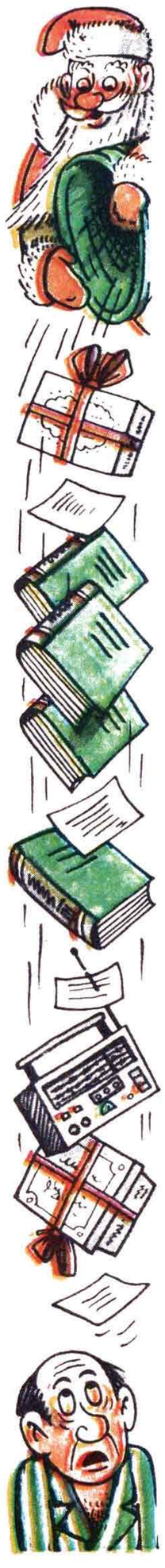

Перечитуючи вечірню газету, Байдебура ніжився на канапі. Дружина на кухні готувала новорічну вечерю, в кутку грайливо мерехтіла ялинка. На душі було спокійно й радісно.

Раптом у двері подзвонили.

— Хто там?

— Дід Мороз з подарунками! — просопіло в коридорі.

«Мабуть, гості жартують», — зрадів Байдебура і спритно відчинив двері... На порозі справді стояв Дід Мороз у червоному кожусі, в шапці набакир і з торбою під пахвою.

— Володимире Власовичу, дозвольте у вашій особі привітати з Новим роком усе сімейство Байдебур. Хай вам живеться й можеться і нас не забувається, — притримуючи відклеєного вуса, пробурмотів візитер. І одразу в Байдебуриних руках опинився чималенький транзистор з новорічною листівкою «Володимиру Власовичу від Марка Артемовича».

Байдебура закліпав очима, від несподіванки втратив мову, а оговтавшись, вже нікого не побачив. Дід Мороз так само хутко зник, як і з'явився...

А в коридорі знову продзижчав дзвінок.

У дверях стояв Дід Мороз в ондатровій шапці, куцому кептареві, із довжелезною театральною бородою.

— Володимире Власовичу, щиро вітаємо і бажаємо. Усьому вашому сімейству — новорічний подарунок, — і дід Мороз, крекчучи і сопучи, втягнув до квартири в'язку томів енциклопедії з биркою «В. В. від Івана Савича».

Байдебура розгубився.

Але ненадовго. Через хвилину завітав новий Дід Мороз. Той теж без розшаркування тицьнув габаритний подарунок з листівкою «В. В. від Якова Савелійовича».

Весь вечір Байдебура не присідав: то відчиняв двері, то метушливо складав по кімнатах несподівані дари. Нарешті, зовсім вибившись із сил, упав на улюблену канапу.

— Що це за Якови Савелійовичі, Марки Артемовичі?.. — підозріло запитала дружина Байдебури, роздивляючись останньої моделі транзистор.

— Хто їх знає, — знизав плечима Володимир Власович, а сам напружено мізкував. І враз скочив із канапи.

— Зачекай, зачекай... Згадав! Шурочко, згадав!.. Це ж ті представники з колгоспів, що вчора приїздили на базу по запчастини. Як завжди, я відмовив. Але тепер...

У коридорі знову весело дзенькнуло...

Володимир СУБОТА.

м. Харків.

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Ось чому, Снігуронько, я не люблю обслуговувати нові масиви.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Чудова річ — соковарка! Бери собі овочі та фрукти, чітко виконуй усі правила її експлуатації — і матимеш на зиму необмежену кількість смачних і поживних соків. На будь-який смак. От і мешканець м. Миронівки (на Київщині) Г. К. Дрочек замислив забезпечити рідних і близьких цими корисними напоями. А замисливши, пішов у магазин і купив соковарку виробництва Дніпропетровського електровозобудівного заводу.

Купив — а вона виявилася бракованою. Замінив на іншу — те ж саме. Розчарувавшись у своїй соковарній перспективі, Г. К. Дрочек розповів цю історію Перцеві. Ну, а Перець — сам любитель соків — попросив перевірити стан виробництва соковарок безпосередньо на підприємстві Дніпропетровський міський комітет народного контролю.

Як сповістив заступник голови комітету В. Н. Лелека, лист т. Дрочека обговорено на робітничих зборах у цеху товарів народного споживання. Розроблено заходи щодо жорсткішого контролю за дотриманням виробничої і технологічної дисципліни. За незабезпечення випуску продукції високої якості старшого майстра цеху В. В. Любчика з посади звільнено.

Новорічна оказія

В час вечірній, по пороші,
Через двір навскіс,
Дід, зігнувшись, за плечима
Повний лантух ніс.

Діти діда оточили,
Радість — аж цвіте:
— Покажіть нам, що у торбі,
Діду, несете?

— Подаруйте нам Снігурку!
— Білочку, зайча!
— А мені — цукерок жменю!
— А мені — м'яча!

— Відчепіться,— дід озвався
Й збліднув на виду. —
Я із м'ясокомбінату,
Із роботи йду.

Петро БИХОВ.

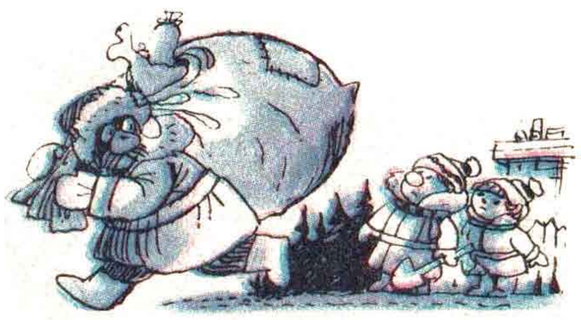

ХРОНІКА НОВИН

НОВОРІЧНІ ПОДАРУНКИ

На численні вимоги болільників: «Шайбу! Шайбу!» — гравці хокейної команди «Метеор» закинули на трибуни 15 шайб.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ

Відомий автор гостросюжетних творів М. Любистко кожний новий рік починає новим романом. У 1985-му році це буде роман з актрисою М.

НОВОРІЧНІ ПЕРЕХОДИ

Любитель випити М. Пасічник з першого січня переходить у професіонали.

СЕРВІС

Новий готель «Сніжинка» відкрито спеціально для Снігуроньок і Дідів Морозів — у ньому на всіх поверхах не працює опалення.

НОВИНИ КУЛЬТУРИ

Сім років провисів на дверях клубу села Глибоке старий іржавий замок. Нарешті в новому році з'явився новий номерний замок із нержавіючої сталі.

Черговий хронікер С. ОЛЕЖКО.

Сатиричні мініатюри

ТРИВОЖНА СИТУАЦІЯ

Директора знов Новий рік засмутив:
Не виконав плану його колектив,
На зборах ізнов поведуть про це мову —
Чи вдасться відбутись доганою знову?!

ПІДЛАБУЗНИК

До всіх на маскараді посміхався,
Люб'язно й доброзичливо вітався:
Ніякої уяви він не мав —
В якій із масок цього року зав.

ЛЕДАР

Ледар спочивав під Новий рік,
Звично повернувсь на другий бік:
— Хай не входить Дід Мороз до хати,
Доведеться ж лантух піддавати!

Борис МИРОНЕНКО.

м. Львів.

Виставка Шкірнетреба

З ПЕРШИХ КРОКІВ

Що не кажіть, балуємо ми дітей, намагаємося відгородити їх від бодай найменших неприємностей, прямо порошинки з них здмухуємо. Забуваючи, що тільки в подоланні перешкод, боротьбі з труднощами гартується справжній характер. Звичайно, засліплені любов'ю, батьки неспроможні в цьому відношенні на рішучі вчинки. Тому й доводиться впливати на виховання майбутніх громадян в інший спосіб...

Новенький, щойно з магазину, куплений усього-на-всього за тридцять карбованців, велосипед «Спринт» виробництва сумського заводу «Металоширвжиток» вражає свого восьмирічного власника перш за все тим, що руль у ньому розбовтаний, а сідло просто відпадає. Ось тут-то й мусить юний

велосипедист добре попотіти, виявити чудеса винахідливості, аби якось підігнати ті далеко не другорядні деталі. Або, в крайньому разі, примусити зробити це батьків.

Та основні сюрпризи чекають на дитину попереду. Коли їй, нарешті, здається, що велосипед полагоджено, і вона спробує проїхати на ньому кілька метрів, з обідка заднього колеса раптом злізе покришка. Ще за кілька метрів відмовлять гальма. А ще за кілька метрів...

Отак у боротьбі з недоробками міцнітимуть нерви майбутнього громадянина, гартуватиметься його характер.

Є ВИХІД!

Який новорічний бал обходиться без маскарадних костюмів! Тільки ж нелегка то справа — пошити собі такий костюм напередодні свята. Та й у магазини театрального реквізиту в такі дні не протовпишся.

Жителька села Піски Чернігівського району Чернігівської області М. В. Осипенко пропонує оригінальний вихід з цього, здавалось би, безвихідного становища. «Варто купити за 38 карбованців 50 копійок нейлонове пальто виробництва київського об'єднання «Юність» і можна вважати, що перше місце на маскараді вам забезпечено,— пише вона. — Гудзики від нього одразу ж відлітають, планка, що тримає пояс-поворозку, відривається, підкладка стягується, пальто підсмикується, стирчить у різні боки... В ньому вас і рідна ненька не пізнає!»

ОДНЕ З ДВОХ

Учитель математики зітхнув і сказав Петрикові:

— Сідай, двійка!

— За що? — здивувався Петрик.

— А за те, що ти не знаєш таблиці множення,— суворо сказав учитель. —От зараз нам Петренко скаже, скільки буде шість на дев'ять?

— П'ятдесят шість,— не замислюючись відповів Петренко.

— Теж двійка,— мовив учитель.

— Це несправедливо,— пискнула відмінниця Галя.

— От, щоб було справедливо, ти нам і підкажеш, скільки буде шість на дев'ять? — підняв її вчитель.

— Звісно скільки: п'ятдесят шість,— твердо відповіла відмінниця.

Учитель ошелешено дивився на клас.

— Та що це з вами, діти? Ану, хто зможе правильно відповісти?

— П'ятдесят шість,— хором відповіли діти.

Учитель кілька хвилин мовчав, нарешті тихо вимовив:

— П'ятдесят чотири. Запам'ятайте, п'ятдесят чотири!

— А ви помилились,— єхидно кинув Петрик.

— Геть з класу! — обурився вчитель. — І щоб без батьків...

— Ви справді помиляєтеся,— раптом підвелася відмінниця Галя, з викликом смикаючи себе за косичку.

— Тобто як помиляюсь? — зблід учитель.

І тоді відмінниця Галя показала вчителеві обгортку учнівського зошита з таблицею множення, де чорним по синьому було виведено: «6×9=56».

— Урок закінчено,— видавив з себе вчитель.

Він одягнувся і подався до поліклініки.

— Одне з двох,— бурмотів він дорогою,— або я зовсім з глузду з'їхав, або на Понінківській картонно-паперовій фабриці, що на Хмельниччині, де випускаються учнівські зошити, не знають таблиці множення.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

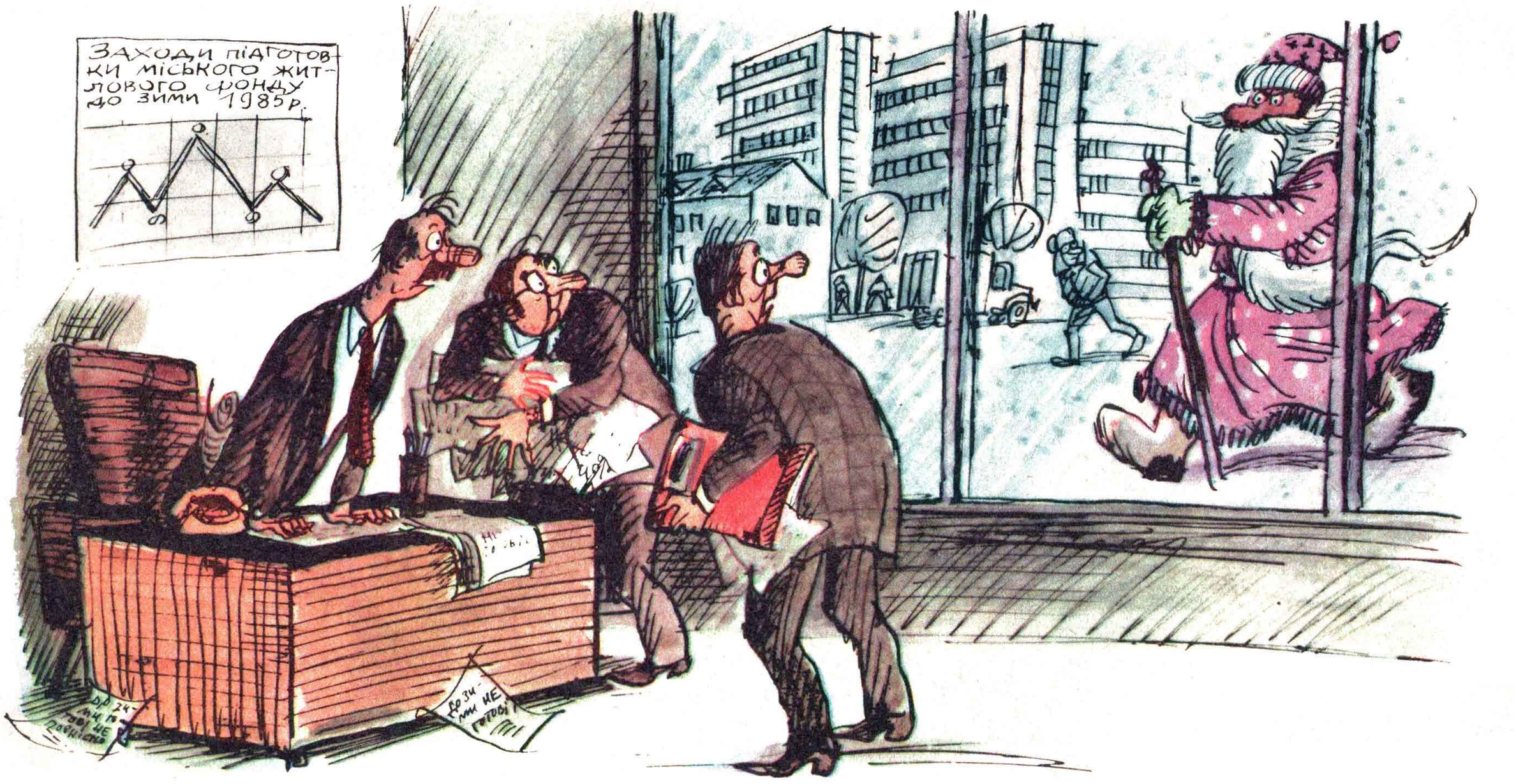

— Біда, до нас іде ревізор.

ВУЗЛИК НА ЗГАДКУ

СКОРИСТАВШИСЬ МОМЕНТОМ

Деякі несвідомі гості, усівшись за святковий стіл, наче прикипають до стільця. Від того столу їх і домкратом не відірвеш: усю ніч п'ють та їдять. І ніякими цитатами з порад авторитетних лікарів, ніякими закликами типу «Нумо, потанцюємо!» їх із місця не зрушиш. Наша виставка пропонує напрокат стільці виробництва Мукачівського меблевого комбінату, які примусять ваших гостей з вигуком «Ой, впаду!» час від часу схоплюватися з місця. Бо стільці хитаються, а інколи й розпадаються на складові частини. Скориставшись моментом, напої і наїдки можна швидко прибрати зі столу.

НАШ ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ЗАЛ

Оголошує конкурс
на кращу танцювальну пару.
Умови конкурсу склали за участю виставкому
відвідувачі нашої виставки.

ЯК СТВЕРДЖУЄ ПРИСЛІВ'Я,

поганому танцюристові й черевики заважають. А вправному танцюристові не завадять показати свою майстерність навіть туфлі виробництва Харківської і Одеської взуттєвих фабрик та Ворошиловградського взуттєвого об'єднання,— впевнені працівники Коростенського центрального універмагу, які надіслали спеціально для конкурсу чоловічі туфлі згаданих підприємств. Опріч того, що туфлі ці мають, м'яко кажучи, не дуже естетичний вигляд, з устілок у них стирчать гострі цвяхи та шматки дроту.

СКЛАДНЕ ВИПРОБУВАННЯ

чекає й на танцюристок. Їм доведеться взутися у босоніжки київської фабрики ім. 60-річчя Радянської України та Білоцерківської взуттєвої фабрики, зразки яких надіслали до виставкому Г. Несен та М. Чудновська. Танцюристкам доведеться буквально, як то кажуть, линути у повітрі, бо босоніжки з перших же кроків розповзаються по швах.

На переможців конкурсу чекають грамоти виставкому та теплі слова керівників згаданих підприємств.

Дегустаційний зал

ЗА СТАРИМ ЗВИЧАЄМ

Деякі святкові традиції переходять від покоління до покоління. Хоч, правда, дещо в трансформованому вигляді. Взяти, скажімо, традицію запікати в святковий пиріг монету. І досі живе. Тільки в наш стрімкий час господиня не завжди може викроїти дві-три години, щоб спекти той святковий пиріг. Тому на допомогу приходять пекарні.

ЗАМІСТЬ МОНЕТИ

Зрештою, чого обов'язково запікати монету в пиріг? Може підійти і звичайна хлібина. А потім, де написано, що запеченою мусить бути саме монета? У Покровській пекарні на Дніпропетровщині запекли в хлібину звичайну... гайку. І вже наступного дня відгукнувся щасливчик, котрому та гайка потрапила на зуб. Ним виявився житель села Новотеровське А. Антибура.

БЕЗПРОГРАШНИЙ ВАРІАНТ

І все ж таки, трохи несправедливо: щасливчик один, а решта споживачів почуває себе якоюсь мірою ошуканими. У Соболівській пекарні на Вінниччині врахували цей нюанс і запекли в хлібину півкілограмовий шматок... рейки. Коли в сім'ї жителя села Метанівка І. Тищенка почали цю хлібину різати і ніж потрапив на рейку — аж іскри з хліба посипалися.

ДЕШЕВО І СЕРДИТО

Якщо під рукою немає гайки або шматка рейки, не біда. Фантазія деяких харчовиків надто багата, щоб не знайти виходу. На Добровеличківському (Кіровоградщина) консервному заводі, скажімо, поклали в пачку кукурудзяних пластівців шматок скла. Як-то кажуть, дешево і сердито. Принаймні, колгоспник колгоспу імені Фрунзе В. Малишко дуже сердився, що його не попередили про можливий сюрприз. «Я ж міг і проковтнути те скло,— пише він до виставкому. — А моя сім'я не мала б тоді щастя милуватися ним».

ЗНАЙШЛИ РЕЦЕПТ

Але сюрприз сюрпризом, а треба думати і про безпеку споживачів. Бо метал, скло — це, усе ж таки, ризиковано. Принаймні, так стверджують стоматологи. На Одеському комбінаті харчових концентратів знайшли зовсім новий рецепт пирогів із сюрпризами. Вони у «Крем заварний», що виготовляється на підприємстві, разом з цукром, борошном, ваніліном та іншими компонентами кладуть... гуму. Приміром, приготувала жителька Полтави Н. Кривобок пиріг з таким кремом і пише, що її гості, котрим дісталися шматки того пирога з гумою, жували, жували, однак розжувати так і не змогли.

ВТК ПЕРЦЯ

РЕМОНТ ЗІ ЗЛОМОМ

Якщо вашу квартиру обчистили злодії — ви дзвоните у міліцію. І рано чи пізно злочинців знаходять, щоб воздати їм по заслугах. Не погладять у нас по голівці і хулігана, який з метою повеселитися повалить статую в парку або поб'є вітрину в магазині. Для таких молодців є відповідні статті в кримінальному кодексі.

Але давно і пекуче хвилює мене одне питання: чому ніхто не кричить «караул!» і не хапає за руку того добродія, котрий замість того, щоб відремонтувати вашу річ, «губить» її або повертає у ще гіршому стані? Адже це не хлопчисько, котрий часом не відає, що творить. Ні, це — цілком свідома людина, яка знає, що до чого й почім.

Сто сімдесят кілометрів шляху потрібно було подолати механізаторам колгоспу «Хвиля революції» Іллінецького району на Вінниччині, щоб приставити на ремонт два бурякозбиральні комбайни. По 1870 карбованців за кожен стягнули з них у Джулинському відділенні сільгосптехніки Бершадського району. І що ж? Один комбайн з того ремонту взагалі не доїхав додому — розсипався по дорозі, другий з горем пополам таки дістався рідних пенатів, але працювати також не зміг.

А от Кам'янський бурякорадгосп на Черкащині уже втретє відправляє на ремонт двигун від трактора Т-150 К — спочатку на Орджонікідзевський ремонтно-механічний завод, потім — на Дніпродзержинський Дніпропетровської області. Викинуто на вітер близько чотирьох тисяч карбованців державних коштів, а потужний трактор як стояв, так і стоїть без руху. Бо, як відомо, машина без мотора — що людина без серця...

А втім, пардон! Не всяка людина. Стрічаються індивіди, котрі ходять і навіть бігають у групах здоров'я, одержують зарплату, п'ють і їдять, а серця позбавлені. Нема! Що, не вірите? Тоді послухайте тракториста М. В. Ревенка з колгоспу «Радянська Україна» Білопільського району на Сумщині. Ось що він пише:

«На сьомому році своєї залізної служби запросився в ремонт мій трактор ЮМЗ-6. Довелося мені відігнати його на обмінний пункт Білопільської сільгосптехніки, аби звідти його переправили до спецмайстерні. Було це у червні, а трактор мій і досі стоїть на обмінному пункті. І нікого це не турбує: ні завідуючого пунктом, ні керуючого сільгосптехнікою В. М. Титаренка... Їм, безумовно, йде зарплата, і ніяких незручностей у своєму житті вони не відчувають. А те, що тільки в нашій тракторній бригаді стоїть без дії три трактори, тим часом як у колгоспі — маса усілякої роботи, цих людей не обходить. Немає у них, Перче, серця!»

...Про байдужого чоловіка часом говорять:

— Йому не з людьми, а із залізяччям справу мати!

Не згоден. Залізо — воно теж потребує уваги. І якби на те моя воля, то я людей із залізною байдужістю до техніки і на гарматний постріл не підпускав!

В. БОЙКО.

КОНФЕТТІ

● *Артистка була в перехідному віці — від снігуроньки до Снігової баби.*

● *Офіціантка-Снігуронька подає клієнтам лише холодні страви.*

● *Дівчат підводять годинники, а жінок — роки.*

Олег СЕЇН.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

АКТУАЛЬНИЙ ЗАЇКИН

ГУМОРЕСКА-БУВАЛЬЩИНА

Я ще тільки з вагона на перон ступив, як відчув, що приїхав у миле й привітне місто. Відчув це інтуїтивно. Але, як потім виявилось, та інтуїція не підвела. Підхопивши чемоданчик, я рушив до невеликого, пофарбованого у теплий жовтий колір, вокзалу. Рушив і тут же спіткнувся так, що капелюх мало не злетів з голови. Поправляючи капелюх, я задер голову і побачив яскраво написаний плакат, що заклично гукав з фасаду чималого приміщення: «Зробимо наше місто зразковим!»

«Приємно, приємно, — подумав я, відчуваючи приплив тепла до грудей. — Ось де люди про культуру дбають. Ось де люблять своє місто. Таке, на жаль, ще не скрізь побачиш і почуєш».

У першого ж зустрічного я запитав, де у їхньому місті готель. Виявилося, що до готелю далеченько. Що їхати туди автобусом № 3. На привокзальній площі, звідки курсує автобус, стояли, як і скрізь, кіоск «Союздруку», павільйон «Пиво-води» та ще кілька яток, де продаються різні дрібниці. Було ще рано, бо всі «точки», окрім павільйону «Пиво-води», були зачинені.

Хвилин за п'ять-шість прийшов автобус № 1. Потім, хвилин за десять, підкотив автобус № 2. Мого ж не було. Я оглядав площу, дивився на заляпані багнюкою стіни придорожніх будинків і раптом на одному з них побачив уже знайомий заклик: «Зробимо наше місто зразковим!»

І вдруге відчув теплоту в грудях, бо завжди цінував і ціную в людях отой патріотизм, що виявляється не лише на полі брані, а у всіх наших буденних турботах і про виробничий план, і про добробут.

Якби оті мої захоплюючі роздуми та перервала поява автобуса № 3, то я б і не помітив, що десь за квартал, на високому будинку, світився неоном ще один заклик того ж змісту.

«Може, воно так і потрібно, — сам собі доводив я, — бо те, що маєш робити, треба завжди пам'ятати і ніколи не забувати».

Простояв ще хвилин з двадцять, але потрібного мені автобуса не було.

— Даремно чекаєте, — пояснила мені жінка, що прямувала до вокзалу з двома чималими клунками. — Я ось до електрички мало не запізнилась. Чекала, чекала автобуса в центрі, а його нема.

— І не буде, — почувши нашу розмову, сказав чоловік, що проходив мимо. — Цей автобус тільки рахується на лінії, а ходить, як йому заманеться. Часом прийде раз на годину, часом — ще рідше.

— То це ж непорядок! — кинув я. — Що на них, управи нема?

— Виходить, нема, — розвів руками чоловік. — Уже й скаржились, і в газету писали, а толку з того мало... Ви сідайте на двійку, — порадив він мені, — доїдете до молокозаводу, а там пересядете на четвірку. Це в обхід, далекувато, але якось доберетесь.

Я послухав і таки до готелю дістався. Віконце до адміністратора було зачинене і завішене бордовою занавіскою. Обережно постукав. Занавіска піднялася, і на мене уставилося кругле, як млинець, обличчя.

— Чого стукаєш?

— Мені поселитися. Я щойно з поїзда.

— Місць нема! — Занавіска впала.

«Що ж робити? — майнула думка. — Без житла ніяк не можна. Хоча була б сказала, коли ті місця будуть?»

Я постукав ще раз. Занавіска піднялася.

— Пробачте, а можна сподіватися? — запитав я улесливо, бо знаю: часом це допомагає. — Бачу, ви така симпатична і добра жінка.

— Сподіватися завжди можна, — гиркнула «симпатична і добра жінка». — А яка я, найкраще знає мій чоловік.

Занавіска знову впала. Я розгубився. Але згадав, що в цьому місті живе мій давній товариш. Не дуже зручно, але потурбую. Беру чемоданчик, оглядаюсь на віконечко адміністратора і трохи вище натрапляю поглядом на вправлений у золоту раму заклик: «Зробимо наше місто зразковим!»

Виймаю записник, гортаю сторінки і знаходжу телефони товариша. Домашній і службовий. Через вулицю аж три будки з автоматами. Це добре. З надією відчиняю двері, просовую чемоданчик, знімаю трубку. Монета одразу ж провалюється. Палець на диск, а він... не крутиться. Зовсім. Натискаю кнопочку, щоб монету забрати, — глухо. Стукаю по автомату — тільки сумно гуде. Тьху! Переходжу в сусідню будочку. А тут трубки біля апарата нема. Тільки обривок шнура. Заходжу в третю. Автомат монету не ковтнув. Диск крутиться. Гудків нема. Ще одна спроба. Ще одна. Одне й те ж.

Забираю чемоданчик. Виходжу з будки. По той бік вулиці бачу вивіску «Їдальня». Заходжу, бо ще й не снідав. Беру піднос і йду до віконечка.

— Біфштекс або гуляш! — попросив я.

— Уже нема.

— А були?

— Не було.

— Навіщо тоді в меню пишете?

— Меню складається не на один день.

Логічно. Тому я міняю свої наміри.

— Яєчню з ковбасою.

— Яйця тільки варені.

— Тоді дайте, дайте мені...

— Не вигадуйте, — перебиває дівчина. — Є котлети і рожки. І ще он оселедець з буряком.

«Рожки» — це вироби з муки. Мені мучного не можна.

— То, може, є щось дієтичне?

— На дієті будете, як в лікарню потрапите, — жартує дівчина без найменшої рисочки усміху на обличчі. — А тут їжте, що є.

Беру. А що поробиш? Не вдома ж. Дістаю виделку. Вона чорна, шорстка, з коротенькими зубцями.

— А у вас кращих виделок нема?

— І не повинно бути.

— Це чому ж?

— Крадуть.

— Гм. — Аргументи переконливі.

Одну котлету подужав. Беруся до чаю. Холодний. Цукор лежить на дні.

— Ложечку можна?

— Нема.

— А чим же цукор розколочувати?

— Держаком виделки! — категорична рекомендація.

Сьорбнув чаю. Встаю. Роблю крок до виходу.

— Зберіть посуд і поставте он на той стіл! У нас лакеїв нема! — чую розпорядження.

Несу той посуд і раптом бачу на стіні заклик: «Зробимо наше місто зразковим!»

...До товариша не додзвонився. А ночувати ж десь треба. Прямую до установи, якій готель підпорядкований. Біля входу, над дверима: «Зробимо наше місто...» Сріблом. На склі. В рамці, як і вивіска самої установи.

— Мені до начальника.

— Ви знаєте, який сьогодні день?

— Понеділок, — кажу. — А ви хіба не знаєте?

— Тому вас і питаю, що знаю, — різко відповідає молода жінка. Красива і модно зодягнена. — Начальник приймає тільки у вівторок і четвер. З п'ятнадцятої до сімнадцятої.

— А якщо в мене невідкладна справа?

— Порядок для всіх один.

— Я приїжджий. Мені нема де жити.

— Стара пісня, — байдуже мовить жінка.

Мене це вивело з рівноваги. Пригадую, що в мене є посвідчення, яке має вплив на деяких твердолобих людей.

— А ви знаєте, звідки я і з якої установи?

— Ні. А що? — почервоніла жінка.

— А те! — сказав я. — Що потрібно говорити правду і розмовляти з людьми культурно! Начальник у себе?

— У себе, — мовила жінка, ніяковіючи. — Заходьте, будь ласка.

За кілька хвилин ми з начальником ішли до готелю. Він усе поривався піднести мій чемоданчик. У готелі нас зустріла уже знайома мені жінка. Тільки обличчя їй ніби хто поміняв на інше. З буденного на святкове. Воно все світилося, сяяло, посміхалося.

Я зайняв номер, що, здається, пустував уже багато днів. Влаштовуючись, визирнув у вікно і на будинку навпроти побачив великого розміру заклик: «Зробимо наше місто зразковим!» Як цей заклик втілюється в життя, я ще не дуже розібрався, бо ж лише щойно приїхав до міста. Але попереду в мене добрий тиждень. А заклик і справді гарний, і, як видно, дуже потрібний.

Іван СОЧИВЕЦЬ.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— Доведеться звідсіля змотуватися. Тут нам створили нестерпні умови.

Телеграфне Агентство Перця

НОВИНИ ЗИМОВОЇ ДНИНИ

І СЛОВО ГРІЄ...

У передноворічні дні значно потеплішало в дев'яностоквартирному будинку № 19 по вул. Возз'єднання у м. Калинівці на Вінниччині. Сюди прийшли керівники місцевого машинобудівного заводу, якому належить будинок, і дали соту від дня його заселення гарячу обіцянку полагодити теплотрасу. Водночас вони розпорядилися організувати цілодобове чергування в будинку представників адміністрації заводу, які по черзі так само гаряче запевнятимуть жильців у тому ж самому. Це, як підраховано, підвищує температуру в квартирах із звичайних восьми градусів до шістнадцяти-вісімнадцяти.

СПАЛАХНУВ «ГОЛУБИЙ ВОГНИК»

Новорічний «голубий вогник» провів у селі Вишні Городоцького району трест «Львівгаз». Під час «вогника» жителям села було теоретично роз'яснено, як слід вмикати у печах газові пальники, і водночас дано практичну пораду: запасатися на зиму вугіллям, оскільки керівництво треста поки що не вирішило, коли ж саме пускати «голубе» паливо прокладеним у селі ще рік тому газопроводом.

У ВЕСЕЛОМУ ГУРТІ

Значно частіше зустрічаються між собою у передноворіччя пенсіонери з села Ясна Поляна Новоодеського району Миколаївської області. Весело і дружно крокують вони свіжими зимовими ранками до села Артемівки, щоб купити у тамтешньому продмагу хліб і до хліба. Частим спілкуванням вони завдячують місцевим кооператорам, які закрили магазин у Ясній Поляні. Безумовно, з благородною метою тіснішого єднання колгоспників-ветеранів.

ДЕ ЗИМУВАЛА СОРОКА

Настала осінь. Наближалася зима з морозами і завірюхами. Птахи стали збиратися у вирій.

Першими полетіли на південь швидкі стрижі.

Слідом за ними заспішили зозулі, потім солов'ї, перепілки, качка, гуси, лелеки...

Жила в лісі сорока-білобока. Стало заздрісно їй, що всі кудись відлітають, а вона оце сидить на місці. Вирішила вона теж летіти в теплі краї. Замахала крилами і подалася з лісу. Але залетіла вона недалеко. Долетіла тільки до найближчого людського житла і оселилася там на осокорі біля околиці села. Так і прожила всю зиму коло людей, де легше було прохарчуватися.

Навесні птахи почали повертатися назад до гніздувань. Повернулася до лісу й сорока і почала розповідати всім про те, як вона літала на південь. Але птахи не вірили їй: вони знали — сорока в теплі краї не відлітала.

А сороці так хотілося похвалитися! Побачить у лісі чоловіка, підлетить, сяде на вершині дерева і починає стрекотати — це вона розповідає, як літала зимувати в теплі краї. Стрекоче сорока, стрекоче, а птахи і звірі — вже насторожі: у лісі з'явився чужий. Ось так сорока і попереджає мешканців лісу про небезпеку.

Віктор МОСКАЛЕНКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ТАК НАДІЙНІШЕ

Ішов лісом ведмідь. На плечі ніс великий стовп.

Побачив його їжачок, зупинився.

— Що це ти несеш, Михайле Івановичу?

— Покажчик,— сказав ведмідь.

— Який покажчик?

— Дорожний.

— А де ти його взяв?

— На повороті висмикнув.

— А що це на ньому написано?

— «Горіла Поляна — 7 км». Сім кілометрів, значить.

Їжачок покліпав очима і питає:

— Не розумію, навіщо ти його несеш?

Ведмідь сердито подивився на їжачка.

— Щоб з дороги не збитися. Цей покажчик мене точно до Горілої Поляни доведе.

Василь БИРЮКОВ.

НАЙПРУДКІШІ ЛИЖІ

Льончик, Ігорьок і Гриша,
Юні лижники-орли,
«В кого найпрудкіші лижі?» —
Суперечку завели.
— В мене лижі!.. — цмока Льончик. —
Варто з гірки розігнать,
Так мене й собака гончий
Не зуміє наздогнать!..
— В мене — лижі!.. — мружить очі
Розпашілий Ігорьок. —
Та на них я перескочив
Через от-такий пеньок!..
— Найпрудкіші в мене!.. — Гриша
Додає й своїм хвали. —
Як котивсь я з гірки — лижі
Вже давно внизу були!

Володимир ЧУБЕНКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Аж гуде голова!

Оце, як підходить до нас Новий рік,
Я кожного разу заходжу в тупик.
Можливо, для вас це пусте,
а для мене...
Знайомих у мене —
сила-силенна.
Усі поздоровлень до Нового року
чекають.
То й маю із ними мороку.
Так от... Калатайло... Прекрасна людина!
Дістав мені чудо-гараж для машини.
Найперше вітання, звичайно, йому.
За друга такого ще й тост підніму!
Скуленко...
Три роки для дачі жду шифер...
Нехай привіта його дідько Люцифер.
Липучка Ничипір...
Без шуму і гвалту
«Зробив» цього року путівку у Ялту.
Такому не жаль анітрохи листівки —
ви ж знаєте, як діставати путівки!
Зануда...
Казав, привезе із «загранки»
Шикарне манто...
Обіцянки-цяцянки...
Такому вітання під Новий рік?
Різачки — в живіт йому,
кольки — у бік!
Кузявка...
Це — друг, а не просто кузявка.
Дублянку дружині продав з-під прилавка.
Звичайно, про те я мовчу,
ні шу-шу...
Негайно Кузявці вітання пишу!..

* * *

Буває ж таке?
Ну, звичайно, бува.
Іде рік Новий —
аж гуде голова!

Валентин КИРИЛЕНКО.

ЗООАФОРИЗМИ

● *У вовчому лігві нерідко панує овечий дух.*

● *На пам'ять про загнаного рисака любовно зберігав гарапник.*

● *Гусак свині товариш, якщо обидва плавають у одній калюжі.*

● *Дати реванш комару і левові не під силу.*

● *У півня теж є своя лебедина пісня.*

● *Хоробрий витягати шпичаки із лап мертвого лева.*

● *Тих, хто запізнився до лева на обід, залишають на вечерю.*

Микола ПОЛОТАЙ.

м. Ялта

ЛИСИЦЯ ТА ОСЕЛ

Байка-жарт

Набридла Ослові периферія, то й вирішив він пошукати щастя в столиці. Ходить він по місту, роздивляється, коли глядь — Лисичка прогулюється. Осел набрався сміливості й підійшов до неї.

— Із прекрасної половини ви в цьому місті — найпрекрасніша,— мовив він. — Зроду-віку такої не зустрічав.

— Та невже? — грайливо питає Лисиця.

— Клянуся своїми вухами!

— Це звучить як освідчення...

— Ощаслив мене столичною пропискою, і я кохатиму тебе довіку, — говорить Осел у захваті.

— Ідіот! — верескнула Лисиця. — Тільки час задурно згаяла.

— Чим же я зобидив тебе? — знітився Осел.

— Я сама з периферії. Шукаю якогось Осла з пропискою...

Василь СОПРОНЮК.

Вітаємо ювілярів!

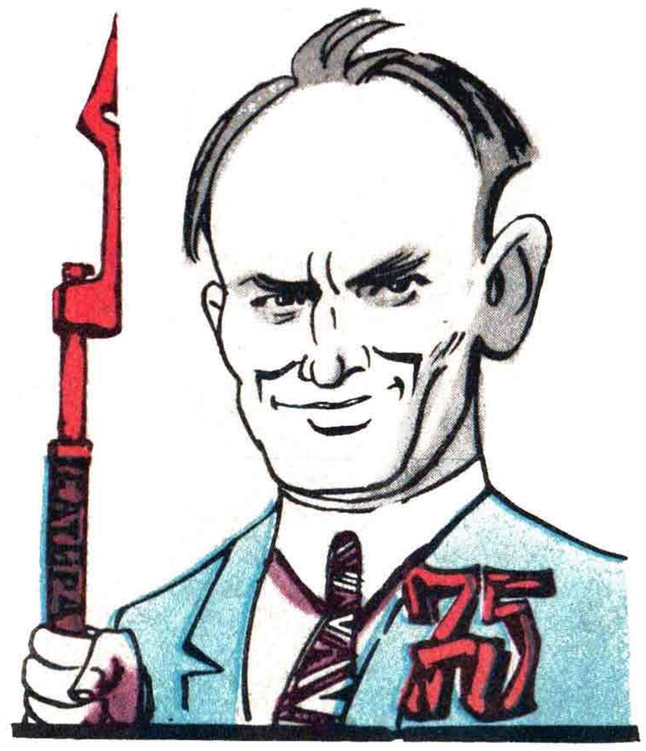

Письменника-сатирика Миколу ПОЛОТАЯ з його першим 75-літтям.

Письменника-сатирика, ветерана «Перця» Овсія КРУКОВЦЯ з його першим 60-літтям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА

Поета Олександра БОГАЧУКА, давнього автора нашого журналу з його першим 50-літтям.

Дружній шарж В. СОЛОНЬКА

БЛАГОРОДНИЙ ВЧИНОК

УСМІШКА

Ольга Іванівна виходила з автобуса спиною уперед, з останньої сили витягуючи затиснуту тілами важку господарську сумку.

Позаду були довгі черги у магазинах, задуха і штовханина в автобусі. Перевівши подих, Ольга Іванівна приготувалася до завершального кидка.

Раптом вона відчула на занімілій руці якесь несміливе пошкрябування. Відсмикнувши зляканo свою руку, озирнулася.

Поряд стояв невеличкий хлопчик і благально дивився у вічі:

— Тьотю! Дайте допоможу!

Ольга Іванівна розчулилася до сліз:

— Та що ти, хлопчику! Сумка занадто тяжка для тебе. Дивись, який ти маленький! Нехай уже я сама.

— Я вас дуже прошу! Будь ласка! — потяг хлопчик за сумку. — А взагалі я сильний! Мене в класі ніхто не чіпає.

— Ну, гаразд, — погодилася Ольга Іванівна. — З якої ж ти школи?

— Та тут недалеко, — якось неохоче відповів хлопчик. І, припадаючи на ногу, швидко поволік сумку вперед.

— А навчаєшся добре? Мабуть, відмінник? — ледве встигаючи за помічником, продовжувала цікавитися Ольга Іванівна.

— Не зовсім. На «добре» і «відмінно». — І, вже засапавшись та ще більше припадаючи на ногу, додав похмуро: — От тільки з поведінкою не дуже...

— Та не може такого бути! — здивувалася Ольга Іванівна.

— Еге ж. За чверть «незадовільно» поставлять. Каже вчителька: за те, що неуважний і кручуся на уроках.

Хлопчик озирнувся і зупинився:

— Хух! Ну, досить. Несіть далі самі. Звідси нас уже зовсім не видно.

— А хто ж тебе повинен бачити? — ще раз здивувалася Ольга Іванівна.

— Звісно, хто. Вчителька, Наталя Петрівна, класний керівник. Вона там на автобусній зупинці стояла... Тепер, може, і оцінку за поведінку виправить на «задовільну». Ну, бувайте, тьотю, бо на мене чекають.

І хлопчик, підстрибуючи та вимахуючи портфелем, подався наздоганяти товаришів.

Володимир БУТКЕВИЧ.

Як «Голос Америки» Санта Клауса обдурив

Документ перший:

ПОЗОВ ДО ВЕРХОВНОГО СУДУ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ

«Я, Санта Клаус, професія — бізнесмен, власник і президент фірми «Різдвяні подарунки», постійне місце проживання — Північний полюс, вчиняю цей позов Інформаційному агентству США (ЮСІА), звинувачуючи його у відмові виконати контракт, укладений мною з керівником ЮСІА Чарльзом Уїком.

Обставини справи: Містер Уїк звернувся до мене з листом, у якому запропонував виконати замовлення ЮСІА. Явно прагнучи стимулювати активність фірми «Різдвяні подарунки», містер Уїк пообіцяв виплатити мені гонорар у вигляді певної частки (п'ять процентів) дивідендів ЮСІА, які воно передбачало одержати в результаті діяльності моєї фірми. Я відповів згодою, в чому тепер глибоко розкаююсь.

Суть справи: Згідно з листом ЮСІА на мою адресу, воно вирішило зробити різдвяний подарунок не бувалої досі ваги, тобто — десяткам народів Європи, Азії і Латинської Америки. Зміст його полягає у значному збільшенні обсягу пропаганди, спрямованої на ці народи і транспортованої до них шляхом радіохвиль. Як пояснив мені містер Уїк, якби до цієї справи взявся безпосередньо уряд Сполучених Штатів, його могли б не зрозуміти і звинуватити у втручанні у внутрішні справи інших країн. Саме тому ЮСІА воліє діяти інкогніто — через мою фірму.

Згодом до мого офісу прибули підлеглі містера Уїка. Враховуючи, що я не спеціаліст у галузі пропаганди, вони, перш за все, ознайомили мене з програмною тезою колишнього президента США Трумена: «Ми повинні примусити світ слухати нас. Це завдання не відрізняється від інших елементів нашої зовнішньої політики і невіддільне від неї... Воно є необхідною часткою всього, що ми робимо...» Після цього співробітники ЮСІА повідомили, що згадані народи трьох континентів тільки й чекають, поки я прийду до них, щоб опорожнити мій мішок з новими пропагандистськими програмами Інформаційного агентства США.

До речі, уже під час переговорів цей мішок кудись зник. Як з'ясувалося згодом, мої партнери по переговорах відправили його до секретної лабораторії Пентагону у Лос-Аламосі, щоб там — шляхом аналізу на молекулярному рівні — перевірити, чи немає у мішку дірок, через які подарунки ЮСІА могли б випасти під час їх транспортування.

Особливо настійно містер Уїк просив мене не загубити надзвичайно цінний подарунок у вигляді солідного джентльмена на прізвище Ернест Юджін Пелл. Як заявив мені керівник ЮСІА, згаданого джентльмена призначено на посаду директора підлеглої ЮСІА радіостанції «Голос Америки». На моє запитання, що конкретно цінного знайдуть народи в особі Ернеста Юджіна, я одержав відповідь, що під час роботи на посаді завідуючого відділенням американської телевізійної компанії Ен-Бі-Сі у Москві містер Пелл зарекомендував себе як «винятково здібний журналіст», оскільки його повідомленням з СРСР була притаманна гостра антирадянська спрямованість. Згодом — для дальшого підвищення кваліфікації — його призначили кореспондентом Ен-Бі-Сі при Пентагоні, де він налагодив тісні стосунки з тамтешніми «яструбами». Отже, запевнив мене містер Уїк, в особі містера Пелла «Голос Америки» одержав саме ту людину, під керівництвом якої передачі цієї радіостанції відзначатимуться особливою доброзичливістю і миролюбністю.

Другим пунктом контракту, підписаного мною і містером Уїком, була угода щодо різдвяного подарунка афганському народові. Керівник ЮСІА заявив, що мені доведеться запхнути до свого мішка кілька нових потужних передавачів для радіостанції «Голос вільного Афганістану». Посилаючись на похилий вік, я спробував було відмовитись від цього тягаря, але містер Уїк зауважив, що мені допоможуть хлопці з фірми під незрозумілою для мене назвою «ЦРУ», які, мовляв, самі у ці передавачі віщатимуть. Окрім того, я мав перекинути до Таїланду вантаж нових радіопрограм для радіостанції «Голос вільної Азії». На моє зауваження, що це доручення клієнта не має відношення до другого пункту контракту, шеф ЮСІА запевнив мене, що якраз має, бо, по-перше, передачі згаданої радіостанції «носять відверто антиафганський характер», а по-друге, власті Таїланду не чинитимуть мені перешкод, оскільки офіційно «придбали» цю радіостанцію у США за один бат (близько 20 центів). Враховуючи віддаленість Таїланду і, відповідно, довжину маршруту, я зрозумів, що це — величезна сума, проценти від якої будуть дуже солідні, тому погодився з пропозицією містера Уїка. В чому знову ж таки розкаююсь.

Пунктом третім контракту на мене була покладена неприємна місія: створити у Коста-Ріці потужну радіостанцію «Голос Америки», яка ретранслюватиме його передачі на Нікарагуа. Термін «неприємна» вжито мною не випадково: адже у Латинській Америці взагалі дуже висока температура, що погано позначається на моєму здоров'ї, а нині, як підкреслив містер Уїк, на кордонах Нікарагуа особливо жарко.

Суть позову: Фірма «Різдвяні подарунки» всі пункти контракту з Інформаційним агентством США виконала повністю, але плати від ЮСІА не одержала, оскільки, як нам стало відомо, бізнес містера Уїка не приніс жодних дивідендів, бо люди не вірять передачам його радіостанцій. У зв'язку з цим прошу експертів Верховного суду підрахувати витрати фірми «Різдвяні подарунки» і стягти їх з Інформаційного агентства США».

Документ другий:

З СУДОВОГО РІШЕННЯ:

«Власникові і президентові фірми «Різдвяні подарунки» містерові Санта Клаусу, виходячи з державних інтересів Сполучених Штатів Америки, у позові відмовити. Як повідомили високий суд представники адміністрації США, у сфері ведення американської зовнішньополітичної пропаганди зайнято 350 тисяч чоловік. І якщо кожний з них почне вимагати відшкодування за низький кінцевий результат цього бізнесу, то від п'яти мільярдів доларів, які витрачаються на нього щороку, не залишиться й ламаного цента».

На прохання розчарованого Санта Клауса цитовані документи Перцеві передав

В. САВЦОВ.

Мал. В. СОЛОНЬКА

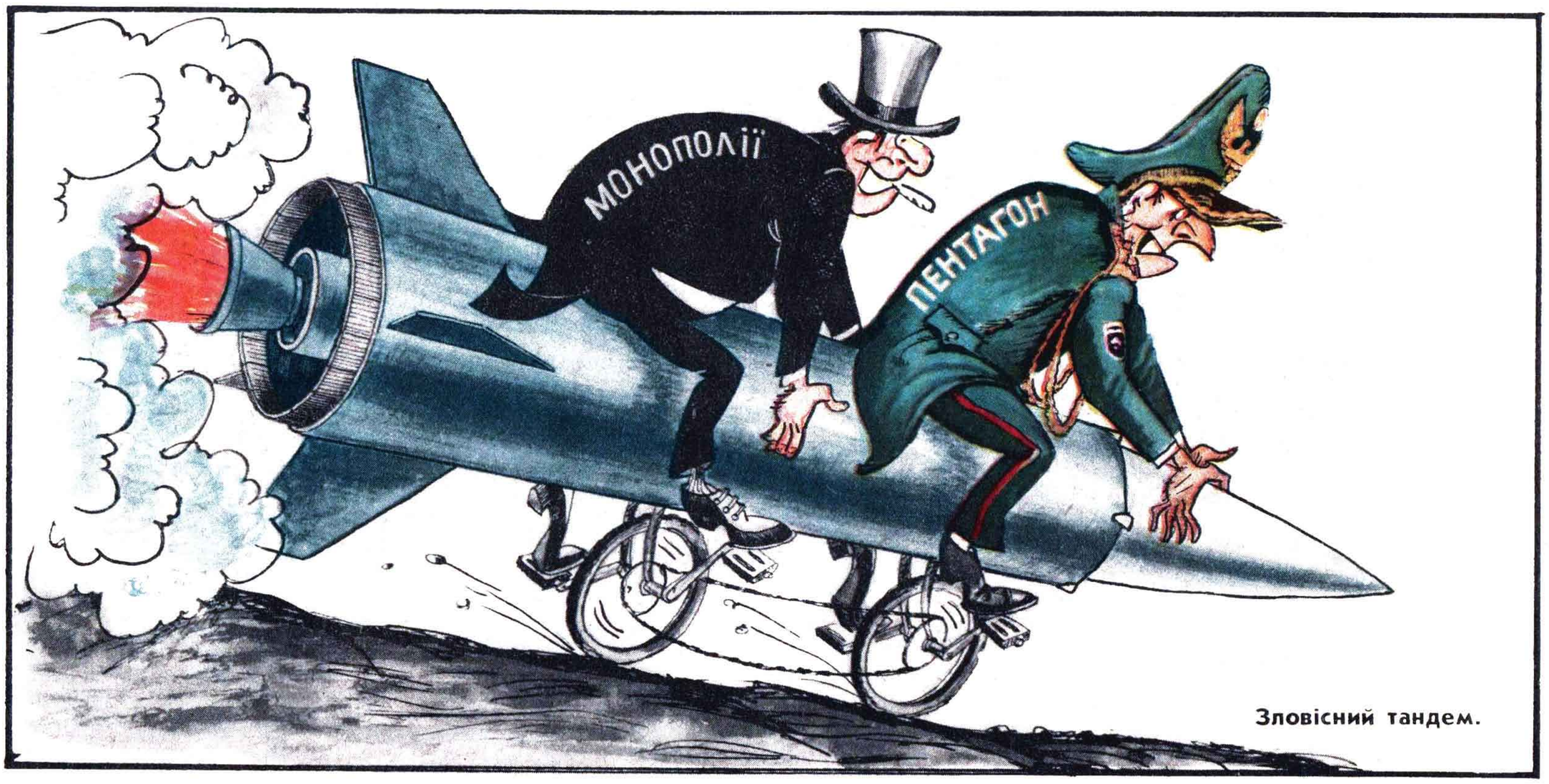

Зловісний тандем.

Народні усмішки

ВЗАЄМНІСТЬ

Молодий чоловік до майбутньої дружини:

— Попереджаю, моя люба, що подружнє життя зі мною — це не тільки приємність. Коли поберемося, доведеться тобі варити обіди...

— А тобі доведеться їх їсти.

Повідомила Л. ОБРАЗЦОВА.

НЕДОРОГА ПЛАТА

Просить баба сусіда:

— Заріж, Іване, мені кроля.

Прийшов. Зарізав. Обідрав. Баба засмажила, купила пляшку горілки. Випив Іван горілку, з'їв кроля. Баба і питає:

— Що ж тобі платить за роботу?

— Не треба мені нічого. Досить і шкурки.

Повідомив М. ГОЛУБ.

с. В. Будища
Диканського району
Полтавської області.

НЕ ТАК ЛІКУЮТЬ

Вийшов дідусь від лікаря й сердито промовив:

— Не так тепер лікують, як колись!

— А яка ж різниця, дідусю?

— Раніше лікар годину оглядав хворого, а три хвилини писав, а тепер — навпаки!

Повідомив Ф. САРАБУН.

с. Пирогів
Тиврівського району
Вінницької області.

ВИКРУТИВСЯ

Завзятий рибалка вихваляється перед гостями:

— Минулого тижня я такого сома витяг, що він ледве на оцьому столі вмістився.

— Не на столі — на табуретці,— уточнює дружина.

— Ха! На табуретці,— обурено скипів чоловік. — Так це вже коли він без голови і хвоста був!

Повідомив Віктор ГУСАР.

м. Київ.

СПРЕСОВАНІ РЯДКИ

● *«Дорога редакція радіомовлення! Колектив цеху дякує вам за виконання нашої заявки на новорічну пісню. Надсилаємо ще одну заявку: на колінчасті вали».*

● *Прихильники старої моди нерідко стають провісниками нової.*

● *Погріти руки інколи вдається і на вистиглому попелі спогадів.*

● *Скаржився на те, що Земля крутиться у нього під ногами.*

● *Любов вовка до вівці рідко буває платонічною.*

Ц. МЕЛАМЕД.

Новорічний вінегрет з перцем

Мал. В. САВІЛОВА

Без слів.

Мал. В. САВІЛОВА

Без слів.

Мал. А. КОНОНЕНКА

Без слів.

Мал. А. КОНОНЕНКА

Без слів.

Мал. В. ПЕТРЕНКА

— Чує моє серце, знову дружині щось не сподобається.

Мал. Т. ЮНАКА

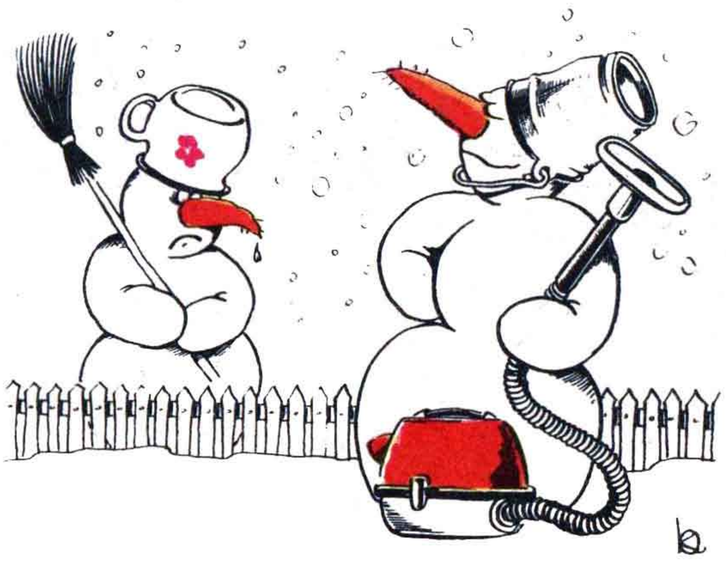

Без слів.

Мал. М. КОРДЮМ

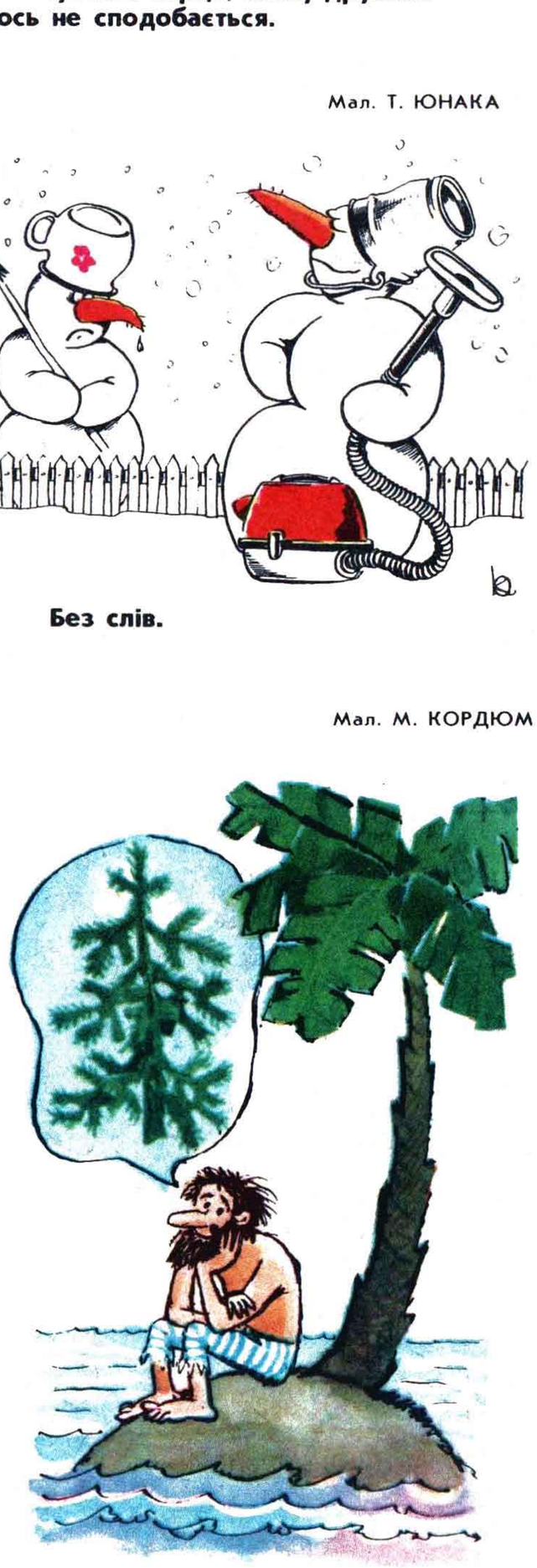

Без слів.

ОКО ЗА ОКО

— І ви торочите: це шмаття — модне? —
Кричить клієнт. — Ви просто бракороб!
Це ж не костюм — опудало городнє!
Я в ньому — клоун, а не виконроб!..
Кравець йому на те: — Ми з вами — квити.
Даремно ви такий зчинили крик,
Бо я ж у тім будинку мушу жити,
Що ви оце здали під Новий рік!

ЩЕДРИЙ ЧОЛОВІК

— Надходить Новий рік, голубко мила,
Ну, що купить — не доберу ума!
Який би ти даруночок хотіла?
— Та якось ще не думала й сама...
— Ну, коли так,— зітхає чоловік,—
Даю тобі на роздуми ще рік...

Степан ГРИЦЕНКО.

ПЛЯМИ

Уже на носі рік новий
І новорічне свято.
Вирішую, костюм який
Я буду надягати.

Дістав костюм найкращий свій,
Дивлюсь: на штанях плями.
То ж бігти довелось мерщій
в «Хімчистку» зі штанами.

Та був недовго я сумний,
Бо стріли там чудово:
Без черги прийняли штани
у чистку термінову.

Не встиг подякувать, коли
Хтось перервав на слові:

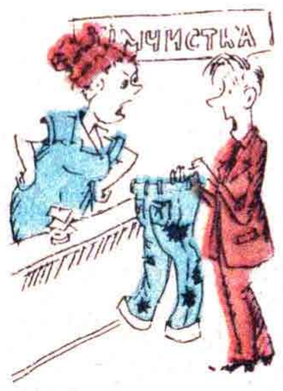

— Пробачте, ви штани здали?
Візьміть — уже готові!

Я рота в усмішці розтяг,
Милуюся штанами,
А в них... дірки на тих місцях,
Де щойно були плями!

— Штани,— кричу,— вертаю вам!
Говорять:
— Не приймаємо!
Наш профіль — виведення плям,
Дірок не зашиваєм.

Анатолій ГАРМАТЮК.

м. Вінниця.

Із зарубіжного гумору

В і н: Ви змогли б піти заміж за дурня тільки заради його грошей?

В о н а: Ви збираєте статистичні дані чи робите мені пропозицію?

Для жінки зберегти таємницю — це відмовитися назвати джерело інформації.

Д р у ж и н а: Ти повинен звільнити нашого водія. Він уже тричі мало не вбив мене.

Ч о л о в і к: По-моєму, він дуже хороша людина, треба дати йому ще одну можливість.

В о н а: Я весь час готую, готую, а що навзамін одержую? Нічогісінько.

В і н: Тобі щастить, а я дістав виразку шлунка.

М а д а м — с л у ж н и ц і: Мері, йдіть пошвидше, купіть мені книжку «Як зберегти молодість і красу».

— Так, мадам, я їм скажу, що це справа дуже спішна.

З англійської переклала Нонна КОРНІЄНКО.

Мал. В. МИЛЕЙКА

— Де це ви цілий рік пропадали!

Юрію Антоновичу

КРОХМАЛЮ —

багаторічному незмінному редакторові сатиричної стінної газети «Колгоспний Перець» (село Тарасівка Звенигородського району на Черкащині, колгосп «Дніпро») —

з нагоди виходу в світ п'ятисотого номера газети

Уклінне сонячне моє
вітання Перцю-хліборобу,—
тому, хто спати не дає
і ледацюзі, й бракоробу,
хто чесні душі звеселя,
кому радіють добрі люди...
Хай завжди перець в Крохмаля
сухим у перечниці буде!

ВІД УСЬОГО СЕРЦЯ
СТАРШОГО ПЕРЦЯ.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

Ходять нерадісні чутки, буцімто в нашому Іванівському сільському клубі обласна філармонія новорічний концерт даватиме.

Чому спитаєш, нерадісні?

Та тому, що ми вже маємо досвід спілкування з цією філармонією і не певні, що одержимо від концерту естетичну насолоду. Уже якось висіли по селу оголошення, що 25 жовтня о 19 годині 30 хвилин перед нами виступить артист оригінального жанру Борис Стучинський і циганський ансамбль. У призначений час іванівці зійшлися до клубу, придбали квитки, годину просиділи в залі, але з майстерністю Стучинського і вокальними даними ансамблю так і не ознайомилися. Бо, як пояснив нам представник філармонії, квитків продано лише на 225 карбованців, а майстри естради менше, ніж за триста, своїх здібностей не демонструють.

Отож тепер ми і вважаємо, що краще не тішити себе надією на концерт, ніж одержати в новорічний вечір ще один зразок безпардонства.

Г. ЧОРНОВОЛ,
економіст.

Петрівський район
Кіровоградської області.

Чи не можеш ти переадресувати мого листа Діду Морозу? Чому саме йому, а, скажімо, не директорові райпобуткомбінату чи начальнику обласного управління побутового обслуговування? Річ у тому, що до них я уже звертався не раз і не два. А у відповідь тільки обіцянки: «Пральня у великобагачанському банно-пральному комбінаті буде працювати в наступному році, коли встановимо новий котел. Бо нинішній не забезпечує необхідного тиску пари». Минуло три роки, побутовики вже запарилися давати мені письмові відповіді, а в нашій пральні ще не випрано жодного кілограма білизни.

Отож, Перче, я й думаю: якщо побутовики неспроможні самі розв'язати таку простісіньку проблему, то, може, нехай Дід Мороз, котрий, як відомо, під Новий рік творить чудеса, допоможе їм. Або, принаймні, добряче нагримає на них своєю палицею. Щоб не забували про свої обов'язки.

І. М. БОРБЛИК.

смт. Велика Багачка
Полтавської області.

Чи не знаєш ти випадково, чим займаються у робочий час працівники майстерні Сарненського райпобуткомбінату? Цікавлюсь тому, що як здала я у квітні 1981 року ремонтувати свій холодильник «Кристал-4», одержавши натомість квитанцію № 030291, так досі того холодильника ще не бачила. А на всі мої звертання чую одну й ту ж відповідь: «Запчастин немає, зробити нічого не можемо». Мені здається, що єдине, чим утруднюють себе побутовики,— так це виписуванням квитанцій з таким довгим (мабуть, для солідності) номером.

Г. ГУМЕННА.

Ровенська область.

Як ти вважаєш, потрібен телефоч у такому закладі, як дитячий садок? Ми, вихователі дитячого садка у селі Тамарино, вважаємо — потрібен. А от працівники Снігурівського райвузла зв'язку твердо переконані, що ні. Дітям, мовляв, він ні до чого, а дорослі, коли вже так припече, можуть збігати, щоб подзвонити, в школу чи магазин. Але ж, Перче, і в школі та магазині телефон працює через два дні на третій, та й бігати отак протягом двох років нам набридло.

К. КЛИМЕНКО,
завідуюча дитячим садком.
Миколаївська область.

Страшне перо не в гусака...

«Ні одного додаткового центнера приросту не дав за цей рік завідуючий фермою».

«Після вибраковки на ньому і далі висіли ще два барани».

«Нам треба повести рішучу боротьбу з прогульниками. Насамперед Івана, Петра і Василя треба негайно повісити на «колючку». Хай там висять, щоб усі бачили».

(З матеріалів виробничої наради).

Надіслав М. КОСТІВ.

«Продаються гуси (сіменні). 4 гуски і гусак. Ціна на місці. Держать дальше нема сили».

(З оголошення).

Надіслав Д. ІВЧЕНКО.

«Але, як бачите, тутешні буряководи сповна забезпечують роботою не тільки нас, а й «чужих» водіїв, які прикомандировані в інші господарства. Нічого. «Вистачає» буряків і їм, і нам. Головне, щоб не залишилися вони на полі».

«Людно у ці дні на плантаціях — працюють у загінках БМки та комбайни КС-6, тракторні причепи транспортують гичку, наповнені коренями мчать автомашини на цукровий завод».

(З райгазети).

Надіслав В. МАРТИНЮК.

Перець видав чергову серію карикатур на допомогу групам і постам народного контролю та штабам «Комсомольського прожектора». Подаємо кілька малюнків з цієї серії.

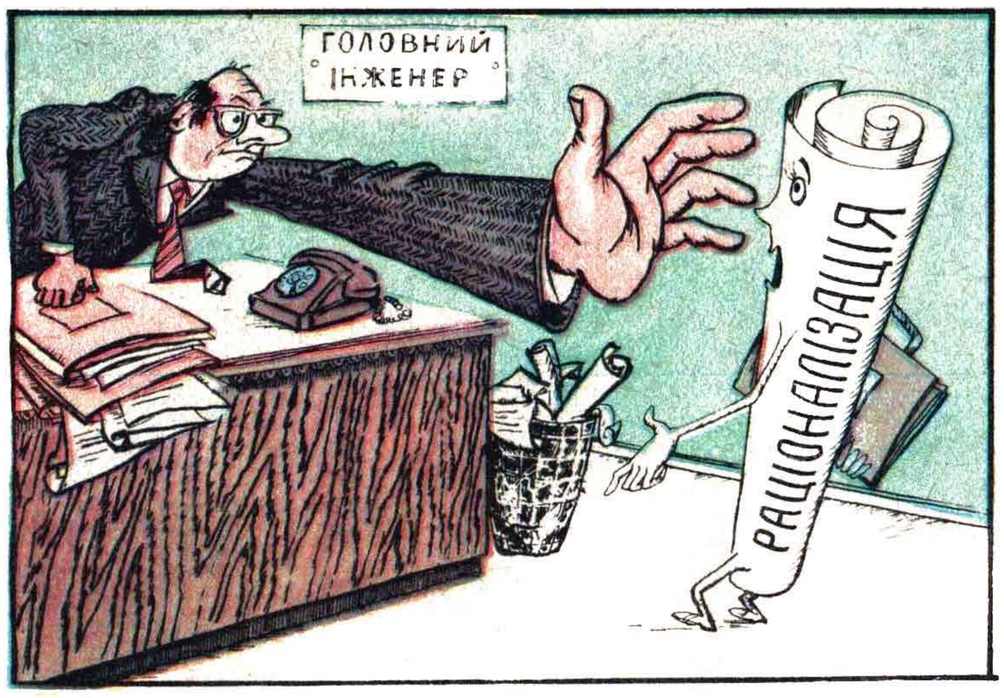

— І без тебе клопоту по горло!

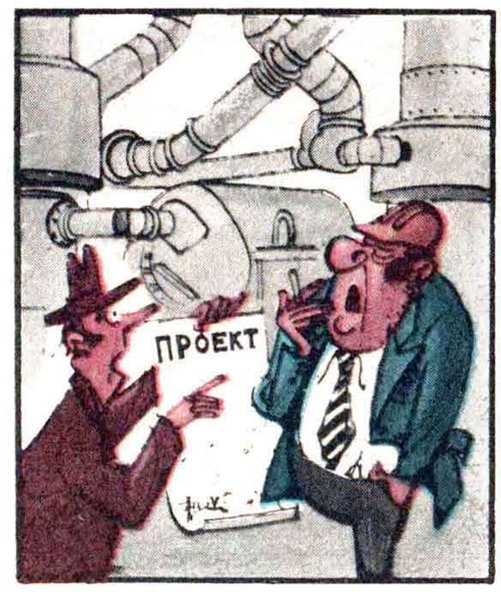

— Але за проектом завод повинен працювати за новою технологією!

— Поки будували — технологія застаріла...

— Як тільки дощі змиють ці купи добрив — виписуй ще. Та побільше, щоб іншого разу не все змило.

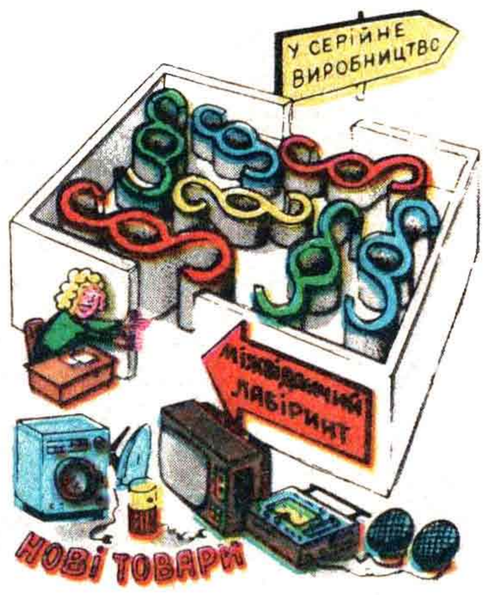

— Будь ласка, проходьте...

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

✦ В одному з листів до редакції повідомлялося про те, що в радгоспі «Ічнянський» (Ічнянський район) на тваринницьких фермах погано доглядають худобу: годують-напувають невчасно, гній вивозять нерегулярно, бувають випадки падежу тварин.

Голова Чернігівського обласного комітету народного контролю А. П. Губар повідомив редакції, що при перевірці факти, вказані у листі, підтвердились. За безгосподарність та відсутність належного контролю за станом справ у тваринництві головному зоотехніку радгоспу Овчаренку М. Г. та головному ветлікарю Вощевському Н. А. оголошено догани. На часткове покриття збитків, завданих господарству, з бригадирів тваринницьких ферм Кирія, Овчаренка та Шекери стягнуто місячні посадові оклади.

✦ Жителі села Сирниця (Волинська обл.) написали редакції про те, що дорога від них до сусіднього села Буків давно вже перебуває у жахливому стані, а керівники сільради та місцевого радгоспу на їхні скарги не реагують.

Після втручання в цю справу Перця голова виконкому Луцької райради М. В. Парасунько повідомив, що скарга жителів справедлива. Нині дорогу вже відремонтовано.

✦ Перець одержав листа про незадовільну роботу приймального пункту склопосуду, що у райцентрі Оржиця (Полтавщина).

Голова правління Оржицької райспоживспілки В. А. Ярмош повідомив, що при перевірці листа факти підтвердились. Лист та матеріали перевірки обговорено на засіданні правління райспоживспілки. Директору коопунівермагу Маличенку В. Т. за незадовільну організацію приймання та вивезення склопосуду та несвоєчасне завезення тари оголошено догану. Тепер склоприймальний пункт працює за графіком.

✦ Баню у селі Іванківці (Житомирщина) закрили, бо вийшов з ладу старий котел. Місцеві керівники пообіцяли відкрити її, коли встановлять новий. Та часу минуло чимало, а на дверях бані продовжує висіти замок. Про це колгоспники й написали редакції. Перець звернувся до Житомирського райвиконкому.

Як повідомив редакції заступник голови виконкому А. А. Вижак, у бані встановлено новий котел, і вона регулярно працює.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-89-12, 441-89-15, 441-89-17.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 24 (1186)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 16.11.84. Підписано до друку 05.12.84. БФ 09468. 70×108/8 Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2 306000 прим. Зам. 06884.

© Журнал «Перець» 1984 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, Брест-Литовский проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Отсканировал и обработал А.ЛЕБЕДЕВ для http://perec-ua.livejournal.com/